

Sygn. akt XVII AmC 1502/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2010r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wanda Czajkowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 października 2010r. w Warszawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) z siedzibą w P.

przeciwko (...) Bankowi (...) z/s w N.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

I. uznaje za niedozwolone i zakazuje wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia zawartego we wzorcu umownym o nazwie „Regulamin świadczenia usługi bankowości internetowej (...).pl dla posiadaczy rachunków bankowych w (...) Banku (...) z/s w N.” § 17 ust. 2 o treści „Zmiana wysokości stawek prowizji i opłat przez Bank nie stanowi zmiany warunków Umowy”.

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

III. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Kasy Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem opłaty od pozwu od uiszczenia której powód był zwolniony.

IV. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego.

/-/ SSO Wanda Czajkowska

Sygn. Akt XVII AmC 1502/09

UZASADNIENIE

Powód - Towarzystwo (...) w P. wniósł pozew o uznanie za niedozwolone postanowienia wzorca umowy o nazwie Regulamin świadczenia usługi bankowości (...).pl dla posiadaczy rachunków bankowych w (...) Banku (...) z/s w N. (zw. Regulaminem) §17 ust 2 o treści: „ Zmiana wysokości stawek prowizji i opłat przez Bank nie stanowi zmiany warunków Umowy”, stosowanego przez Pozwanego (...) Bank (...) z/s w N. w obrocie z konsumentami.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w/w postanowienie Regulaminu stanowi niedozwolone postanowienie bowiem w sposób sprzeczny z prawem przewiduje uprawnienie Banku do jednostronnego zmieniania wysokości wynagrodzenia banku bez jakiegokolwiek uprzedzenia czy wypowiedzenia tych warunków, które są istotne dla konsumenta.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa, o zobowiązanie powoda do przedstawienia oryginału Regulaminu (ponieważ dołączony do pozwu Regulamin uznać należy co najwyżej za projekt, nie wykazano że on obowiązuje, brak wskazania terminu z którym Regulamin miałby obowiązywać), o połączenie niniejszej sprawy ze sprawami o sygnaturach: XVII AmC 1422/09, XVII AmC 1426/09, XVII AmC 1496/09, XVII AmC 1499/09, XVII

AmC 1501/09 do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany podniósł w odpowiedzi na pozew, że zakwestionowane w pozwie postanowienie nie stanowi niedozwolonego postanowienia, ponieważ postanowienie umów z klientami są indywidualnie uzgadniane i nie ma przeszkód, aby klient mógł żądać ich zmiany lub innego brzmienia postanowień przed zawarciem umowy lub w trakcie jej wykonywania.

Pozwany podniósł również, że powód nie wykazał swojej legitymacji do wystąpienia z powództwem o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolony.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie.

Zakwestionowane w pozwie postanowienie o treści: „Zmiana wysokości stawek prowizji i opłat przez Bank nie stanowi zmiany warunków Umowy” jest w Regulaminie. Regulamin został opracowany przez pozwanego i ustala szczegółowe zasady świadczenia usług bankowych w zakresie elektronicznego instrumentu płatniczego – internetowej obsługi rachunków dla klientów (...) Banku (...).

Na podstawie tego Regulaminu, pozwany zawiera umowy o udostępnienie usługi (...)pl. Potwierdzeniem tego ustalenia jest treść §10 Regulaminu, który określa, że „Bank ma prawo zablokowania dostępu do rachunku w wypadku stwierdzenia korzystania z niego w sposób sprzeczny z niniejszym Regulaminem...”.

Sąd ustalił, że w/w Regulamin zawiera jednostronnie przygotowane przez pozwanego gotowe klauzule umów, a zatem stanowi typowy wzorzec umowy. Zarzuty pozwanego podniesione w odpowiedzi na pozew dotyczącego tego Regulaminu są niezasadne, albowiem pozwany nie przedłożył dowodów potwierdzających zarzuty, że przedstawiony przez powoda przy pozwie Regulamin nie obowiązuje i że jest jedynie projektem nie stosowanym przez pozwanego w obrocie z konsumentami.

Powód jest stowarzyszeniem, które w zakresie swojej działalności statutowej prowadzi działalność w zakresie ochrony interesów konsumentów, a wobec tego stosowanie do art. 479³⁸ §1 k.p.c. jest uprawniony do wytaczania powództw w sprawach o uznanie postanowienie wzorca umowy za niedozwolone.

Wniosku pozwanego o połączenie niniejszej sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawami XVII AmC 1422/09, XVII AmC 1426/09, XVII AmC 1496/09, XVII AmC 1499/09, XVII AmC 1501/09 Sąd nie uwzględnił. Stosownie do art. 191 k.p.c. powód może, ale nie musi dochodzić jednym pozwem kilku roszczeń. W niniejszej sprawie powód określił żądanie pozwu jako konkretne niedozwolone postanowienie umowne zamieszczone przez pozwanego w Regulaminie, a wobec tego miał prawo w myśl art. 191 k.p.c., tak określić żądanie pozwu. Każde takie konkretne postanowienie umowne wymaga zatem indywidualnej oceny z punktu widzenia zaistnienia przesłanek z art. 385¹ §1 k.c., a wobec tego w ocenie Sądu nie jest uzasadnione i prawidłowe dla trafności i prawidłowości wydawanych w takich sprawach rozstrzygnięć łączenie wielu żądań pozwu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 385¹ §1 k.c. postanowienia umowy zawartej z konsumentem nie uzgodnione z nim indywidualnie nie wiążą go, jeżeli doszło do ukształtowania praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszającymi jego interesów. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Uznanie postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z praktyki stosowania z konsumentami wymaga spełnienia łącznie następujących przesłanek:

1. nie zostało uzgodnione indywidualnie z konsumentem, czyli zostało narzucone konsumentowi,

2. nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron.
3. ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami,
4. ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta.

W sprawie niniejszej zostało ustalone, że Regulamin stanowi wzorzec umowy, a wobec tego należało przyjąć, że umowy zawierane na podstawie Regulaminu nie są indywidualnie uzgadniane z konsumentami, ich treść jest narzucana konsumentom.

W umowach o świadczenie usług drogą elektroniczną uiszczanie przez klienta Banku prowizji i opłat nie stanowi głównych świadczeń stron. Głównymi świadczeniami stron w umowach o świadczenie usług drogą elektroniczną są: ze strony Banku – świadczenie usługi drogą elektroniczną, tj. wykonywanie usługi bez jednoczesnej obecności stron (na odległość) poprzez przekaz danych na indywidualne żądanie usługobiorcy, przesyłanej i otrzymywanej za pomocą urządzeń do elektronicznego przetwarzania i przekazywania, która jest w całości nadawana, odbierana lub transmitowana za pomocą sieci telekomunikacyjnych, ze strony usługobiorcy – korzystanie z usług świadczonych drogą elektroniczną.

Treść umowy rachunku bankowego może wprowadzać dodatkowe prawa i obowiązki dla stron. Posiadacz rachunku bankowego może zatem zostać zobowiązany do uiszczania prowizji i opłat za czynności związane z prowadzeniem rachunku bankowego stosowanie do treści art. 54 ust 3 Prawa Bankowego. Takie świadczenie nie ma charakteru świadczenia głównego, a wobec tego postanowienie Regulaminu określające tego rodzaju świadczenia podlega kontroli w trybie art. 385¹ k.c.

Art. 353¹ k.c. określając zasady wolności umów, podaje trzy granice tej wolności tj. natura stosunku, ustawa i zasady współżycia społecznego. Natura umowy i generowanego przez nią stosunku sprowadza się generalnie do tego, że wyraża ona i pozwala realizować interes każdej strony, ponieważ zaś interesy stron są przeciwstawne, to istotą umowy powinno stanowić uzgodnienie woli stron, wyrażającej ich interesy. Zgoda zatem jest oczywistym wymogiem zarówno przy zawieraniu umowy jak i przy zmianie jej treści. Stąd też nawet przy najdalej idących ułatwieniach w realizacji inicjatywy zmian (np. art. 385¹ §3 k.c.) pozostawiona jest drugiej stronie możliwość odmowy zgody na zmiany umowy.

W zakwestionowanym postanowieniu pozwany ustalił, że „zmiana wysokości stawek prowizji i opłat nie stanowi zmiany warunków Umowy „ Prowizje i opłaty za świadczone usługi związane z prowadzeniem rachunku bankowego pobiera Bank od klienta. Są to zatem świadczenia stanowiące obciążenie finansowe klienta. Niewątpliwie jest, że ustalenie wysokości prowizji i opłat stanowią istotne warunki umowy. Z w/w względu za niedopuszczalne należało uznać aby o wysokości prowizji i opłat mógł decydować wyłącznie Bank w trakcie trwania umowy, a klienci byli pozbawieni możliwości wyrażenia swojej woli; tym bardziej, że bank będzie zawsze zainteresowany w najkorzystniejszym dla siebie ukształtowaniu regulacji masowo zawieranych umów.

Postanowienie Regulaminu dopuszczające dokonywanie jednostronnej zmiany w dowolnym czasie tego rodzaju treści umów narusza zasadę słuszności kontraktowej w której realizowane byłyby interesy tylko jednej strony tj. banku z pokrzywdzeniem drugiej strony tj. konsumenta, a zatem rażąco narusza interesy konsumentów i jest sprzeczna z dobrymi obyczajami albowiem jest nierzetelna i nieuczciwa.

Z tych względów i na podstawie art. 479⁴² § 1 k.p.c. uwzględniono żądania pozwu.

O kosztach postępowania postanowiono na podstawie art. 98 k.p.c.

Publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym zarządzono na podstawie art. 479⁽⁴⁴⁾ k.p.c.

·
/-/ SSO Wanda Czajkowska